

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า ฉบับวันศุกร์ที่ 21 มิถุนายน พ.ศ.2562

คอลัมน์ เลาะรั้วเกษตร : เอาอยู่ไหม

เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยปลัดกระทรวง อนันต์ สุวรรณรัตน์ คงคู่ 2 อธิบดี เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร และ สำราญ สำราญธรรม อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร แถลงข่าวมาตรการจำกัดการใช้สารเคมี 3 ชนิด คือสารกำจัดวัชพืช พาราควอต และไกลโฟเซต และสารกำจัดแมลง คลอร์ไพริฟอส

โดยสรุปคือ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดการใช้สารทั้ง 3 ชนิด นั้น จะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 ตุลาคม 2562 เป็นต้นไป สิ่งทีประกาศ บังคับคือ เกษตรกรที่จะซื้อสารทั้ง 3 ชนิดไปใช้ได้ จะต้องเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร และต้องผ่านการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีที่ถูกต้อง ตามที่กรมวิชาการเกษตรรับรองแล้วเท่านั้นจึงจะมีสิทธิ ซื้อสารเคมี

ถ้าจะซื้อสารเคมีกำจัดวัชพืช พาราควอต และไกลโฟเซต ผู้ซื้อต้องเป็นเกษตรกรที่ปลูกข้าวโพด ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง อ้อย และไม้ผลเท่านั้น ถ้าจะซื้อคลอร์ไพริฟอส ผู้ซื้อต้องปลูกพืชไร่ ไม้ดอก และซื้อไปกำจัดหนอนเจาะลำต้นในไม้ผลเท่านั้น ถ้าปลูกข้าว พืชผัก สมุนไพร ห้ามใช้สารเคมี 3 ชนิดนี้เด็ดขาด

ที่สำคัญคือ พื้นที่ปลูกพืชต่างๆ เหล่านั้น ต้องไม่ใช่พื้นที่ต้นน้ำ และพื้นที่สาธารณะ และเกษตรกรที่จะมีสิทธิซื้อจะต้องเป็นผู้ที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ นอกจากนี้ เกษตรกรที่จะฉีดพ่นสารเคมีด้วยตนเอง หรือผู้รับจ้างฉีดพ่นสารเคมีทั้ง 3 ชนิดนี้ ก็จะต้องผ่านการทดสอบความรู้ เกี่ยวกับการใช้สารเคมี และวิธีฉีดพ่น ที่ถูกต้องกับกรมวิชาการเกษตรด้วย จึงจะได้รับใบอนุญาตให้ฉีดพ่น หรือรับจ้างฉีดพ่นได้

ถ้าเกษตรกรยังไม่มั่นใจว่าตนเองมีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีทั้ง 3 ชนิดนี้ ดีพอที่จะผ่านการทดสอบได้ สามารถสมัครเข้ารับการอบรมก่อนได้ แต่ถ้าคิดว่ามีความรู้เป็นอย่างดีแล้ว สามารถสมัครเข้ารับการทดสอบได้เลย ติดต่อสอบถามที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่แปลงปลูกพืชชนิดนั้นๆ ตั้งอยู่ หรือถ้าสะดวกจะสมัครโดยใช้ระบบออนไลน์ ก็สามารถเข้าไปที่ <http://chem..doae.go.th> “ระบบจำกัดการใช้สารเคมี 3 ชนิด” หรือใช้ แอปพลิเคชัน “FARMBOOK” สมัครได้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

กรมส่งเสริมการเกษตร จะดำเนินการจัดอบรม และทดสอบให้กับเกษตรกรที่ปลูก ข้าวโพด มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล การยางแห่งประเทศไทย จะจัดอบรมและทดสอบให้กับเกษตรกรผู้ปลูกยาง และ สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย จะจัดอบรมและทดสอบให้กับเกษตรกรผู้ปลูกอ้อย

มาตรการจำกัดการใช้สารเคมี 3 ชนิด ด้วยวิธีการดังกล่าว จะสามารถลดปริมาณสารเคมีกำจัดวัชพืช พาราควอต และไกลโฟเซต รวมทั้งสารเคมีกำจัดแมลง คลอร์ไพริฟอส ในประเทศไทยลงได้หรือไม่ คงต้องติดตามดูต่อไป แต่ที่แน่ๆ มาตรการจำกัดการใช้สารเคมีทางการเกษตร ที่สร้างความยุ่งยากให้กับเกษตรกร และผู้จำหน่ายสารเคมีเช่นนี้ไม่เคยมีมาก่อน ถ้าจะแบน หรือยกเลิกการใช้ก็ประกาศยกเลิกกัน

ไปเลย เช่น ในปี 2546 ได้ประกาศยกเลิกการใช้ เมทามิโดฟอส หรือ เมื่อปี 2556 ยกเลิกการใช้สารเคมี
อีก 4 ชนิด คือ คาร์โบฟูแรน เมโทมิล ไดโครโตพอส และอีพีเอ็น

ถ้าจะว่าไป บริบทของสารเคมีที่ประกาศยกเลิกไปแล้วนั้น ทุกฝ่ายเห็นพ้องต้องกันว่ามีความเป็น
พิษร้ายแรง และมีสารเคมีชนิดอื่นมาใช้ทดแทนได้ แต่พาราควอต ไกลโฟเซต และ คลอร์ไพริฟอส ยังมี
ความเห็นขัดแย้งกันอยู่ โดยเฉพาะ เกษตรกรผู้ใช้จำนวนมากยังเห็นว่า สารดังกล่าวไม่ได้มีพิษร้ายแรง
อย่างที่ผู้ต้องการให้ยกเลิกยกขึ้นมากล่าวอ้าง ที่สำคัญคือยังไม่มีสารเคมีชนิดอื่นมาทดแทนได้ หรือมีก็
ราคาแพงกว่าสารเคมีชนิดเดิมมาก คณะกรรมการวัตถุอันตรายซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ
วัตถุอันตราย จึงยังไม่ให้ยกเลิกการใช้สารเคมี 3 ชนิดนั้นทันที อันเป็นที่มาของมาตรการจำกัดการใช้
ดังกล่าว

ความขัดแย้งในเรื่องการยกเลิก หรือไม่ยกเลิกการใช้สารเคมี 3 ชนิดยังไม่ยุติ พลันก็มีการยก
ร่างกฎหมายขึ้นมาฉบับหนึ่ง เรียกว่า พ.ร.บ. สารเคมี พ.ศ..... โดยมีหลักการประกอบร่าง พ.ร.บ.
ฉบับนี้ว่า “เพื่อให้ประเทศไทยมีกฎหมายการจัดการสารเคมีที่สามารถปกป้องสุขภาพประชาชนคุ้มครอง
สิ่งแวดล้อม ช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และเป็นไปในแนวทางสากล”

เหตุผลที่อ้างไว้ประการหนึ่งคือ ที่ผ่านมากการจัดการสารเคมีอยู่ภายใต้การดูแลของกฎหมายที่
เกี่ยวข้องกับหลายฉบับ และมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกฎหมายที่ว่าด้วยวัตถุอันตรายใช้มานาน
กว่า 30 ปีแล้ว แต่การจัดการสารเคมียังเป็นไปอย่างไม่ครบวงจร มีความซ้ำซ้อน และมีช่องว่างในการ
บังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้การกำกับดูแลสารเคมีเป็นไปอย่างครบวงจรจึงจำเป็นต้องตรา พ.ร.บ.ฉบับนี้
ขึ้นมา

ตามร่าง พ.ร.บ. สารเคมี พ.ศ....ฉบับเคลื่อนด้วยคณะกรรมการสารเคมีแห่งชาติ ที่มีนายกรัฐมนตรี
หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน...ก็ว่ากันไป..คอยดูกันไปว่า พ.ร.บ. ฉบับนี้จะผ่าน
สภาฯ ไหม..และจะเอาสารเคมีเกษตรอยู่หรือไม่

แว่นขยาย